

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА
НАУКИ УКРАЇНИ

ТАВРИЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА
МОТОРНОГО

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ
ТА БІЗНЕСУ

КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА,
ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**ПРАГМАТИЗМ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ПІДПРИЄМЦІВ:
МАТЕРІАЛИ ІІІ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

20 травня 2021 р., ТДАТУ

м. Мелітополь

УДК 378.124

ББК 60.655

Прагматизм у підготовці майбутніх підприємців: матеріали III науково-практичної конференції. - Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, Мелітополь. – 2021. – 155 с.

У матеріалах конференції висвітлено позиції студентів, магістрів, викладачів та стейкхолдерів щодо теоретичних, методичних та практичних аспектів підготовки підприємців, які суттєво покращують якість освіти майбутніх фахівців, а також актуальні проблеми підприємництва в Україні.

Відповідальний за випуск: к.е.н., доцент Педченко Г.П.

© Кафедра підприємництва,
торгівлі та біржової
діяльності, 2021

© Таврійський державний
агротехнологічний
університет імені Дмитра
Моторного, 2021

ЗМІСТ

ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ	
Педченко Г.П., Педченко Е.П.	6
ВПЛИВ ІНВЕСТИЦІЙ НА ВІДТВОРЕННЯ ЗЕРНОЗБИРАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ	
Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М.	12
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТА РИЗИКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Зеваченкова О.Е., Драгнев О.О.	19
ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ	
Намлієва Н.В.	24
ОЦІНКА РИЗИКУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ СТРУКТУРИ	
Андреев Є.А., Андреева Л.О.	27
ОЦІНКА РІВНЯ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
Мараховський М.А., Хаїров Ш.Р., Болтянська Л.О.	31
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОМИСЛОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УКРАЇНІ	
Мальчев Б.Р., Педченко Г.П.	38
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	
Завадських Г.М.	43
ОРГАНІЗАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОЇ ФОРМИ ПІДПРИЄМНИЦТВА	
Андреева Л.О., Краснов Д.О.	48
МІЖНАРОДНИЙ ІМПОРТ ТА ЕКСПОРТ	
Гриняк Д., Болтянська Л.О.	53

МАЛЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ Бромірський Б., Завадських Г.М.	59
ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА РИЗИК Гребельна Г., Тебенко В.М.	65
АМОРТИЗАЦІЙНІ ВІДРАХУВАННЯ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНВЕСТИЦІЙ У ВІДТВОРЕННЯ ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА Грицаєнко Г.І., Грицаєнко М.І.	70
УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТОМ «СТВОРЕННЯ САЙТУ КОМПАНІЇ» Лебедка А.А., Андрєєва Л.О.	76
ВДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА Самарська О.М	81
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ МАЛИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ Кузнецова К., Завадських Г.М.	85
АНАЛІЗ ПОРУШЕННЯ НОРМ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ПРАЦІ НЕПОВНОЛІТНІХ Хома А. Р.	90
МЕТОДИ ОЦІНКИ РИЗИКІВ ПРОЕКТУ Лактіонов Є., Андрєєва Л.О.	93
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ НАЯВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ Грицаєнко І.М., Грицаєнко Г.І.	96
ВИБІР СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ДЛЯ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА Силечник М.	104

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ Казаков Є., Завадських Г.М.	108
МАРКЕТИНГОВА СКЛАДОВА В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ СТРУКТУРИ Андреева Л.О., Краснов Д.О.	113
ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ УРЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ СПОРІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ Локтева А.С	119
УДОСКОНАЛЕННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ ДЛЯ ПРОСУВАННЯ СЛАБОАЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ Сур А., Терещенко М.А.	123
ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК ЧИННИК РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ Живоглазова А., Завадських Г.М.	133
ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРІПЛЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА Грицаєнко М.І., Грицаєнко І.М.	138
ВПЛИВ РИНКУ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ЗЕМЛІ НА ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ Прус Ю.О., Болжеларська Т.О.	145
АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ГАЛУЗІ РОСЛИННИЦТВА В ТОВ «ОТРАДА-АГРО» Федорець М, Педченко Г.П.	151

АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ГАЛУЗІ РОСЛИННИЦТВА В ТОВ «ОТРАДА-АГРО»

Федорець М., Педченко Г.П., к.е.н., доцент
*Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного*

Постановка проблеми. Глибокі перетворення, що відбуваються в економіці, сприяють максимальній мобілізації внутрішніх резервів. Для ефективного функціонування суб'єктів господарювання в умовах ринкових відносин найбільше значення має виявлення резервів збільшення об'єму продукції, зниження собівартості, росту прибутку.

Одним із резервів росту прибутку підприємства є збільшення об'єму реалізації товарної продукції. Між прибутком та об'ємом реалізації існує пряма залежність, тобто чим більше продукції реалізується, при інших рівних умовах, тим більшою є сума прибутку, і навпаки, невиконання плану по реалізації зменшує прибуток. Таким чином, різноманітність продукції, що реалізовується підприємством має значний вплив на збільшення реалізованої ним продукції.

Збільшення прибутку в результаті виробничої діяльності дає можливість підприємству заробити засоби на виробничий і соціальний розвиток, матеріальне заохочення, до того ж це стає функцією самого підприємства. В той же час ріст прибутку на підприємстві означає й збільшення відрахувань в державний бюджет.

Основні матеріали дослідження. Задля виявлення впливу на зміну величини прибутку ТОВ «Отрада-Агро» (м.Херсон) від реалізації сільськогосподарської продукції різних чинників проведемо факторний аналіз, в ході якого виявимо, як на розмір прибутку по окремих видах продукції вплинула зміна обсягу реалізації, собівартості та ціни в звітному 2020 році у порівнянні з базисним 2016 роком (табл. 1).

Факторний аналіз показав, що у 2020 році прибуток від реалізації зернових та зернобобових культур зменшився на 1204,3 тис. грн. порівняно з 2016 роком. Зменшення обсягу реалізації зерна призвело до зниження прибутку на 391,1 тис. грн., підвищення його собівартості знизило прибуток на 3380,4 тис. грн., а зростання ціни зерна забезпечило збільшення прибутку на 2567,2 тис. грн.

У 2020 році прибуток від реалізації соняшнику зменшився на 2589 тис. грн. порівняно з 2016 роком. Зменшення обсягу реалізації соняшнику призвело до зниження прибутку на 1554,9 тис. грн., підвищення його собівартості знизило прибуток на 1133,9 тис. грн., а зростання ціни соняшнику забезпечило збільшення прибутку на 781,7 тис. грн.

Факторний аналіз зміни прибутку від реалізації продукції в період з 2016 по 2020 роки

Куль-тура	Кількість реалізованої продукції, ц		Собівартість, грн./ц		Ціна реалізації, грн./ц		Прибуток від реалізації, тис. грн.		Зміна прибутку, тис. грн.			
									загальна	у т.ч. за рахунок зміни		
	q ₀	q ₁	c ₀	c ₁	p ₀	p ₁	Π ₀	Π ₁		ΔΠ	ΔΠ _q	ΔΠ _c
Зернові та зернобобові	35078	30893	248,0	357,4	341,4	424,5	3277,4	2073,1	-1204,3	-391,1	-3380,4	2567,2
Соняшник	13565	8835	523,6	651,9	852,3	863,6	4459,0	1870,0	-2589,0	-1554,9	-1133,9	99,8
Ріпак озимий	13223	11280	596,6	696,1	896,1	965,4	3959,9	3037,9	-922	-582,0	-1121,6	781,7

$\Delta\Pi = \Pi_1 - \Pi_0$ Зернові: $\Delta\Pi = 2073,1 - 3277,4 = -1204,3$ Соняшник: $\Delta\Pi = 1870 - 4459 = -2589$ Ріпак: $\Delta\Pi = 782 - 74,9 = -922$

$\Delta\Pi_q = q_1(p_0 - c_0) - q_0(p_0 - c_0)$ Зернові: $\Delta\Pi_q = 30893(341,4 - 248,0) - 35078(341,4 - 248,0) = -391,1$

Соняшник: $\Delta\Pi_q = 8835(852,3 - 523,6) - 13565(852,3 - 523,6) = -1554,9$

Ріпак: $11280(896,1 - 596,6) - 13223(896,1 - 596,6) = -582,0$

$\Delta\Pi_c = q_1(p_1 - c_1) - q_1(p_1 - c_0)$ Зернові: $\Delta\Pi_c = 30893(424,5 - 357,4) - 30893(424,5 - 248) = -3380,4$

Соняшник: $\Delta\Pi_c = 8835(863,6 - 651,9) - 8835(863,6 - 523,6) = -1133,9$

Ріпак: $\Delta\Pi_c = 11280(965,4 - 696,1) - 11280(965,4 - 596,6) = -1121,6$

$\Delta\Pi_p = q_1(p_1 - c_0) - q_1(p_0 - c_0)$ Зернові: $\Delta\Pi_p = 30893(424,5 - 248) - 30893(341,4 - 248) = 2567,2$

Соняшник: $\Delta\Pi_p = 8835(863,6 - 523,6) - 8835(852,3 - 523,6) = 99,8$

Ріпак: $\Delta\Pi_p = 11280(965,4 - 596,6) - 11280(896,1 - 596,6) = 781,7$

У 2020 році прибуток від реалізації ріпаку збільшився на 922 тис. грн. порівняно з 2016 роком. Зменшення обсягу реалізації ріпаку призвело до зниження прибутку на 582 тис. грн., підвищення його собівартості знизило прибуток на 1121,6 тис. грн., а зростання ціни ріпаку забезпечило збільшення прибутку на 99,8 тис. грн.

Розрахунок точки беззбитковості дозволяє виявити залежність розміру прибутку від визначальних факторів: обсягу продажів, зміни ціни продукції, витрат на будівництво підприємства цін на сировину і т.ін. Ця інформація з урахуванням бажаного інтервалу значень цін продажу, витрат підприємства і т.ін. може використуватися для планування та формування прибутковості підприємства.

Розрахунок точки беззбитковості по різних видах продукції в ПОП «Агровиробнича фірма ім. Чапаєва» наведено у табл. 2.

Таблиця 2

Розрахунок точки беззбитковості по різних видах продукції

Показники	Зерно	Соняшник	Ріпак
Величина постійних витрат, грн.	7991063	4261283	5747256
Середня ціна реалізації одиниці продукції, грн.	424,5	863,6	965,4
Величина змінних витрат на одиницю продукції, грн.	106,1	259,1	289,6
Точка беззбитковості, ц	25100	7049	8505
Точка беззбитковості, грн.	10654751	6087547	8210366

Графічно точку беззбитковості реалізації різних видів сільськогосподарської продукції відображено на рис. 1-3.

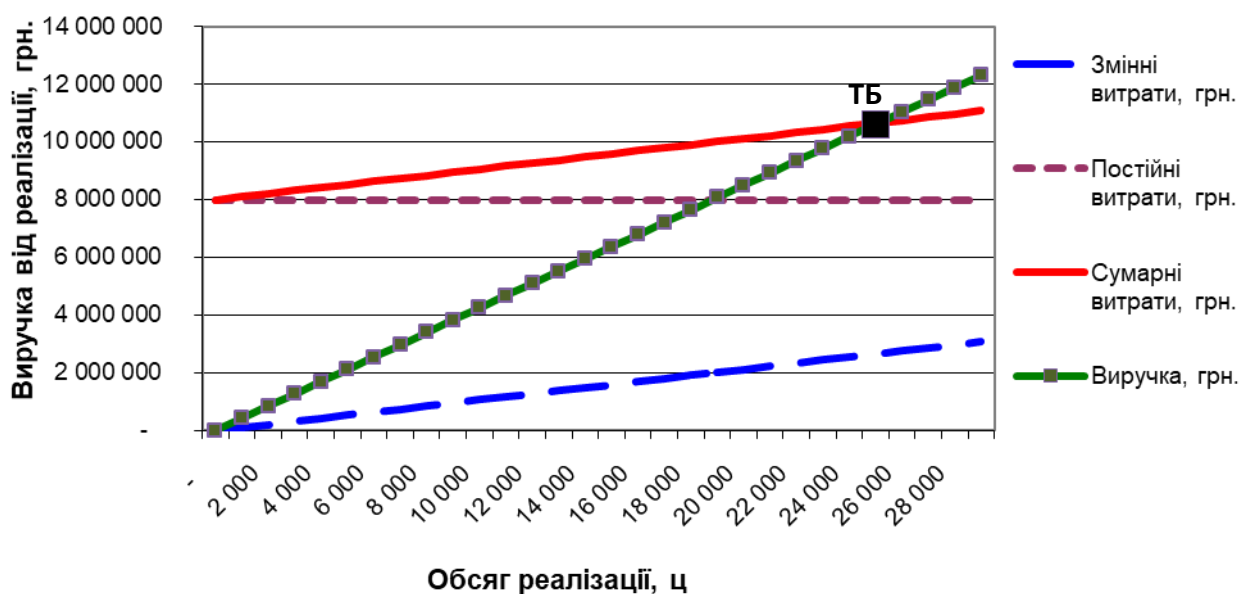

Рис. 1. Точка беззбитковості реалізації зерна

Аналіз точок беззбитковості показав, що витрати на виробництво та реалізацію зерна окупаються при обсязі продаж у 25100 ц та виручці від реалізації у 10,65 млн. грн.

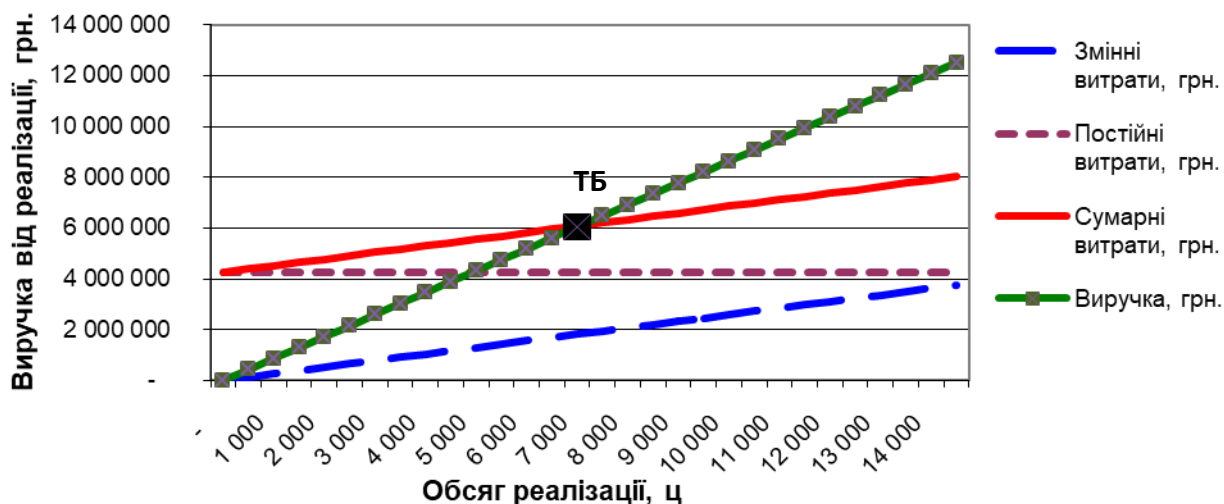

Рис. 2.Точка беззбитковості реалізації соняшнику

Витрати на виробництво та реалізацію соняшнику окупаються вже при обсязі продаж у 7049 ц та виручці від реалізації у 6,1 млн. грн.

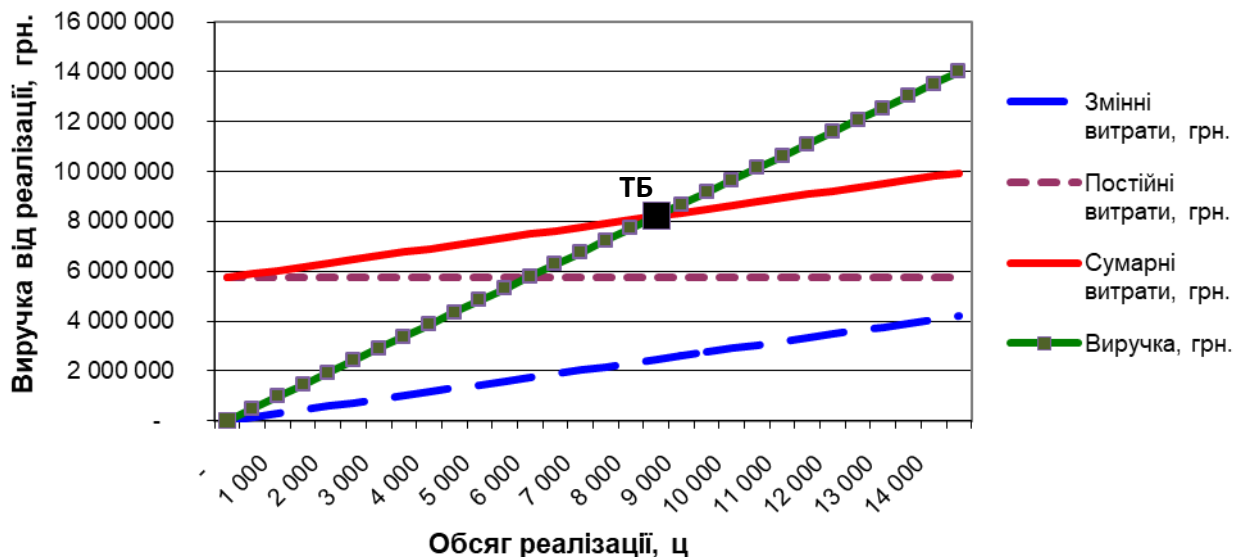

Рис. 3.Точка беззбитковості реалізації ріпаку

Витрати на виробництво та реалізацію ріпаку окупаються при обсязі продаж лише у 8505 ц та виручці від реалізації у 8,2 млн. грн.

Висновки. Обсяг і структура реалізації продукції може позитивно або ж негативно впливати на суму прибутку. Збільшення обсягу продажі рентабельної продукції приводить до пропорційного збільшення прибутку. Якщо буде збільшуватися частка більш рентабельних видів

продукції в загальному обсязі її реалізації, то сума прибутку зростатиме і навпаки, при збільшенні питомої ваги низькорентабельної або збиткової продукції загальна сума прибутку зменшиться.

Правильний розрахунок резервів росту прибутку є необхідним для його планування на майбутній період. Знаючи перспективну суму прибутку підприємства можна правильно спрогнозувати інвестиційну політику, а також витрати на соціально-культурні заходи та матеріальні заохочення працівників.

Досвід роботи підприємств в сучасних умовах господарювання підтверджує велике значення повного виявлення в ході фінансового планування внутрігосподарських резервів росту грошових накопичень. Виявлення резервів росту впливає на вдосконалення комерційного розрахунку, розвиток ринкових відносин, сприяє ліквідації кризових явищ в економіці. Запровадження оптимальних заходів управління прибутком дозволить аграрному підприємству підвищити власну конкурентоспроможність у короткостроковому та довгостроковому періодах, а також рентабельність виробництва.

Список використаних джерел.

1. Андреева Л.О. Науково-прикладні основи ефективного розвитку аграрного сектору економіки України: монографія. / Л.О. Андреева, Л.О. Болтянська, М.І. Грицаєнко, Г.М. Завадських, Г.П. Педченко. – Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2014. – 271 с.

2. Власюк Ю.О. Застосування економіко-математичних методів у дослідженні конкурентоспроможності підприємств// Ю.О. Власюк, Г.П. Педченко/ Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) / За ред. Л.В. Синяєвої. – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2017. № 3 (35).- С. 279-285.

3. Власюк Ю.О. Особливості моделювання інвестиційного процесу в аграрному секторі / Ю.О. Власюк, Г.П. Педченко // Вісник Хмельницького національного університету (економічні науки) – Хмельницький. – 2016. – № 3, - С.144-147.

4. Педченко Г. П. Статистика: Навч. посібн. [з грифом МОН] / Г. П. Педченко. — Мелітополь: КолорПринт, 2018. — 266 с.

5. Статистична обробка і оформлення результатів експериментальних досліджень (із досвіду написання дисертаційних робіт). Навчальний посібник / О.В. Кисельов, І.Б. Комарова, Д.О. Мілько, Р.О. Бакарджієв, за заг. ред. Д.О. Мілька; Інститут механізації тваринництва НААН. – Електронний аналог друкованого видання (електронна книга). – Запоріжжя : СТАТУС, 2017. – 1181 с.